

ABD'nin Dış Politika Stratejileri

Aşır SERTÇELİK¹

¹ Doktorant, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı, e-posta: asirsertcelik@gmail.com

Makale Bilgileri

ÖZ

Makale Geçmişi

Geliş: 06/05/2024

Kabul: 17/11/2024

Yayın: 31/12/2024

Anahtar Kelimeler:

Dış Politika, ABD Dış
Politika Stratejileri,
Yalnızcılık, Güç
Dengesi, Hegemonya

Jel Kodları: N40, H10,
D78.

Uluslararası politikada ABD, sahip olduğu eşsiz konum ile adından söz ettirmektedir. Bunun en önemli sebebi ise şüphesiz ABD'nin doğru bir dış politika yol haritası ortaya koymuş ve bunu başarı ile uygulamış olmasıdır. Dış politikada başarılı devletlere bakıldığında zaman, ABD bu konudaki başarısı ile dikkatleri üzerine çekmektedir. ABD'nin birçok alanda olduğu gibi dış politika alanında da başarılı devlet olduğu bir gerçektir. ABD'yi dış politika alanında başarıya götüren birtakım stratejiler vardır. Öyle ki, bu stratejiler ABD'nin küresel hegemon bir güç olmasını sağlamıştır. Dış politikadaki başarısı sayesinde ABD, dünya sahnesindeki en önemli aktör olarak yerini almıştır. ABD'nin dış politikası, diğer dış politika yapımcılar içinde önde gelen bir örnek olmuştur. Dolayısıyla küresel güç mücadelesi içinde yerini alacak aktörlerin bu süreçten bir ders çıkarması da gerekir. Bu çalışmada ABD'nin dış politikadaki yol haritasını yeterince anlayabilmek için bu durum analiz edilmiştir. Üç bölümden oluşan bu çalışmada, ABD dış politikasındaki yalnızcılık stratejisi, güç dengesi stratejisi ve hegemonya stratejisi ele alınmıştır. Bu çalışmada, bu stratejiler genel fikir vermesi açısından sınırlı bir şekilde tüm ayrıntılara girmeden incelenmiştir.

Foreign Policy Strategies of The USA

Article Info

ABSTRACT

Article History

Received: 06/05/2024

Accepted: 17/11/2024

Published: 31/12/2024

Keywords:

Foreign Policy,
Foreign Policy
Strategies of The USA,
Isolationism, Balance of
Power, Hegemon

Jel Codes: N40, H10,
D78.

The USA makes a name for itself with its unique position in international politics. The most important reason for this is undoubtedly that the USA has put forward a correct foreign policy road map and has successfully implemented it. When we look at the states that are successful in foreign policy, the USA attracts attention with its success in this regard. It is a fact that the USA is a successful state in the field of foreign policy, as in many areas. There are some strategies that lead the USA to success in the field of foreign policy. So much so that these strategies have enabled the USA to become a global hegemonic power. Thanks to its success in foreign policy, the USA has taken its place as the most important actor on the world stage. The foreign policy of the United States has been a leading example for other foreign policy makers. Therefore, the actors who will take their place in the global power struggle should also learn a lesson from this process. In this study, this situation has been analyzed in order to adequately understand the USA's foreign policy road map. In this study consisting of three parts, the isolation strategy, balance of power strategy and hegemony strategy in US foreign policy are discussed. In this study, these strategies were examined in a limited way to give a general idea, without going into all the details.

Atf/Citation: Sertçelik, A. (2024). ABD'nin Dış Politika Stratejileri, *Necmettin Erbakan Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 6(2): 275-286.

"This article is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) (CC BY-NC 4.0)"

GİRİŞ

Strateji kelimesi, eski Yunanca'ya dayanmaktadır. Bu kelime, eski Yunancadaki “stratos” (ordu) ve “ago” (yönetmek, yön vermek) sözcüklerinin birleşimiyle ortaya çıkmıştır (Aktan, 2008: 5). Strateji, belirsizlikler içinde doğru yönü bulmak için kullanılan altıncı his gibidir (Çiftçi, 2011: 8). Strateji, önceden belirlenen bir amaç doğrultusunda izlenecek yol ve uygulanacak yöntemlerdir. İyi bir dış politika stratejisi, potansiyelin kullanılarak kinetiğe dönüştürülmesi işlevini görür ve en etkin sonucun elde edilmesine olanak sağlar (Çakmak, 2011: 5). ABD’de dış politikasında birtakım hedefler koymuş bu hedefler doğrultusunda stratejiler belirlemiştir. Amerikan dış politikasında zaman zaman hatalar yapılmış olsa da bir bütün olarak Amerikan dış politikası başarılı bir seyir izlemiştir. Bu stratejiler, ABD’nin bir süper güç statüsüne yükselmesini sağlamıştır. ABD, dış politika söz konusu olduğunda kendisini özel bir yere sahip model bir ülke olarak değerlendirmektedir (Hurmi, 2010: 57). Bu stratejiler vasıtası ile ABD’nin dış politikası, diğer dış politika yapımcılar içinde önde gelen bir örnek olmuştur. Üç başlıkta ele alınan ABD dış politika stratejilerini birbirinden çok net çizgilerle ayırmak zordur.

1. YALNIZCILIK STRATEJİSİ

Uluslararası İlişkilerde yalnızcılık stratejisi; infirat siyaseti, ayrı durma politikası, izolasyonizm ve Monroe Doktrini gibi kavramlar ile eş anlamlı olarak anlaşılmaktadır. Uluslararası sorunlar hususunda aktif olarak yer almamaya ve diğer ülkelerle diplomatik hatta ticari ilişkileri bile en alt düzeyde tutmaya odaklı bir dış politika stratejisidir (Arı, 2013: 246).

ABD’nin yalnızcılık stratejisi ise genelde dünyanın çeşitli yerlerindeki, özelde Avrupa’daki gelişmelerden herhangi bir zarar görmemek ve mevcudiyetini dış etkilerden olabildiğince uzak durarak korumak ve de geliştirmek amacı ile ülkeyi uluslararası sistemden izole etmesidir (Gözen, 2018: 6). Nevi şahsına münhasır siyasi gelişimi gereği ABD uzunca bir zaman etkili bir dış politika seyri izlemenin oldukça uzağında olmuştur (Sümer, 2008: 121). ABD dış politikasının temelini, dış dünyadan gelebilecek olası kötülüklerle karşı korunma ve tamamen olmasa da dünyadan tecrit edilme arzusu oluşturmaktadır. Çünkü ABD, dış dünyayı oldukça karmaşık ve sakıncalı bulmaktadır. Fakat ABD’nin izolasyonizmi dünya ile ilgilenmeyi bırakmaktan öte, daha çok dünyanın ABD’nin çıkarlarına karışmasını engellemeye yönelik bir politika olarak ortaya çıkmıştır (Hurmi, 2010: 57-60). ABD dış politikasında yalnızcılık stratejiden bir damar her zaman canlı kalmıştır.

Yalnızcılık strateji, Amerika’da ilk kez 1782’de John Quincy Adams tarafından ortaya atılmıştır (Arı, 2013: 247). Fakat ABD tarihinde yalnızcılık stratejisinin kaynağı olarak Monroe Doktrini bilinir. Çünkü Monroe Doktrini ile izolasyonist politika resmiyete dökülmüştür. 5. Başkan James Monroe tarafından 2 Aralık 1823 tarihinde ilan edilmiştir. Amerika tarihindeki ilk doktrin örneğidir. Monroe Doktrini ile Amerika, Avrupalı devletlerin Latin Amerika’daki sömürgecilik faaliyetlerine göz yummayacağını, kendisinin Avrupa’nın iç işlerine karışmayacağını ve Avrupalı devletlerin de kendisinin iç işlerine karışmalarını bildirmiştir. Bu doktrin ile Amerika, Kıta Amerika’sında kendi dışındaki ülkelerin sömürgecilik yapamayacağını, genişlemesini sürdüreceğini ilan etmiştir (Gülsatar, 2006: 41). Avrupalı güçlerle sadece ticaret ve ekonomik ilişkilerle yetinmek üzere kurulmuştur (Doğan, 2017: 61). Bu doktrin ile birlikte bu genç ulus egemenliğini göstermeye çalışmıştır.

Esasında ABD’nin denizlerin hâkimiyetine sahip İngilizlerin desteğini almadan bunu o dönemde sağlayabilecek bir kapasitesi yoktu. Ama İngilizler, Monroe Doktrini’ne destek sağlamış ve Avrupalı rakiplerinin Amerika’daki güçlerini olabildiğince azaltmaya çalışmıştır (Örmeci, 2017). Monroe Doktrini aracılığıyla ABD, herhangi bir Avrupa ittifakı veya savaşına katılmaktaki isteksizliğini de göstermiştir. Monroe Doktrini, özgürlük ve demokrasinin korunması için Amerikan desteğini, savaş yoluyla değil, barışçıl yollarla uygulamıştır (Özden, 2016: 221. Monroe Doktrini ayrıca Avrupa’daki monarşiler ve Batı Yarıküre’deki demokratik cumhuriyetler olan siyasal sistemler arasındaki farklılıkların da altını çizmiştir (Best, 2012: 152).

Monroe Doktrini “Amerika Amerikalılarındır” felsefi düşüncesinden beslenen bir stratejidir. Monroe Doktrini’nin esâsı, eski dünya olan Avrupa ile yeni dünya olan Amerika’nın belirgin hatlarla birbirinden ayrılmasına dayanmaktadır (Sümer, 2008: 123). Monroe Doktrini’nin altındaki felsefe, entrikalar diyarı olan Avrupa kıtasını Amerika kıtasından uzak tutmaktır. Doktrin temelde Avrupalı güçlere karşıda bir uyarıdır. ABD kıtadaki Avrupa nüfuzunu sonlandırıp, kendi nüfuzunu pekiştirmek

istemiştir. Amerikan nüfusu iki temel şekilde kendini kendisini göstermiştir. Birincisi, ABD Latin Amerika ülkelerine iradesini kabul ettirmek için askeri gücünü kullanmaya hazır olduğunu göstermiştir. İkincisi, ABD yatırım ve satın almalar yolu ile ABD firmalarını ve bireyleri fiilen Latin Amerika'daki kaynakların en büyük sahibi yaparak Batı Yarıküreyi ekonomik olarak hakimiyeti altına almıştır (Best vd., 2012: 151-152). Bu stratejideki, sadece Avrupa'ya karşı izolasyonizmdir. Yoksa Latin Amerika konusunda bir izolasyonizm durumu söz konusu değildir.

ABD, 1823 Monroe Doktrini'nin ilanından itibaren dış politikasını yalnızcılık stratejisini temel alarak şekillendirmiştir. Batı Avrupa'nın sömürgecilik yarışı ve uluslararası ittifaklar gibi kavramlarına mesafeli duran ABD, bu dönemde genelde kendi iç politikasına ve kalkınmasına yönelmiştir. Güney Amerika'nın Batılı ülkeler tarafından sömürgeleştirilmesine karşı ABD bu dönemde bir anlamda koruyucu bir rol de üstlenmiştir (Sander, 1994: 357). Monroe Doktrini ile Avrupalı devletler, kıta Amerika'sı ile doğrudan çıkar odaklı ve güç kullanmayı arzulayan bir siyasetten uzak durmuşlardır. Bu doktrin, Avrupalı devletlerin kıta Amerika'sında kolonileşmesini engellemeyi ve bunun sonucunda ABD'nin kıta Amerika'sında üstünlük elde etmesini hedeflemiştir (Demir, 2011: 54).

Yalnızcılık Stratejisi içerisinde birbiriyle iç içe bir hâlde üç kademeli bir dış politikanın uygulandığı söylenebilir. Bunlar: ulusal bütünlüğü sağlamak, kıtasal ve küresel bir güç olmak için verilen mücadelelerdir (Ataman & Gökcan, 2012: 202). ABD'nin büyük bir güç olarak tarih sahnesine çıkmasına kadar etkin bir dış politikasının varlığından söz edemeyiz. Dış politikasında öncelik olarak, iç büyümesine, ticaret ve ekonomik ilişkilerine odaklanmıştır (Doğan, 2017: 65).

Monroe Doktrini'nin en göze çarpan idealist unsuru, cumhuriyetlerin herkes açısından krallıklardan daha iyi olduğu ve küçük devletlerin imparatorluklardan daha faydalı ve kabullenilebilir olduğu anlayışıdır (Gürses, 2002: X). Monroe Doktriniyle ABD kendine jeopolitik etki sahası olarak tüm kıta Amerika'sını seçmiş ve dış politikada realist olan gayesini idealize etmiştir. ABD idealist doğrultuda Meksika'nın İspanya'dan ayrılıp, bağımsızlık olma mücadelesine de destek vermiştir. Fakat daha sonra kendisiyle çelişen bir şekilde realist doğrultuda Meksika'ya savaş açıp, topraklarını genişletmiştir (Kocakenar, 2015).

Avrupa'ya karşı yürütülen izolasyonist tutum, daha sonra ABD tarihinin çeşitli zamanlarında belirli geleneklere bağlı olarak çeşitli zamanlarda tezahür eden alışılmış bir dış politika stratejisi ortaya koymuştur (Özden, 2016: 221). 1788-1900 yılları arasında yani Başkan George Washington ve Başkan William McKinsley dönemleri arasında ABD dış politikası genellikle müdahaleci olmayan, çoğunlukla izolasyonist bir dış politika seyri izlemiştir (Hurmi, 2010: 60). ABD, sadece 1823-1898 yılları arasında gerçek anlamda izolasyonist bir politika benimsemiştir.

1861-1865 yılları arasında yaşanan Amerikan İç Savaşı, David Rockefeller ve Andrew Carnegie gibi Amerikan kapitalizmindeki sembol kişilerin güçlenerek çıkmasına ve bunun sonucunda Amerikan ekonomisinin büyük bir atılım yapmasına sebep olmuştur. ABD'nin ekonomik açıdan ilerlemesine paralel olarak, daha etkili bir dış politika da izlemesi gerektiği konusu kamuoyunun elitleri arasında güçlenmiştir. ABD'nin dış ilişkileri açısından önemli olan bir diğer nokta ise 1898 yılındaki ABD-İspanya arasında yaşanan savaştır. Küba nedeniyle çıkan bu savaşta İspanya yenilgiye uğramıştır. Bu durum Amerikan dış politikasının gelişiminde bir dönüm noktası olmuştur çünkü ABD'yi büyük güçler arasına geriye dönüşü olmayan bir biçimde koymuştur (Sümer, 2008: 124). Bu zaferin ardından ABD'deki ekonomik gücü, siyasi güce dönüştürmek fikri kamuoyunda yer edinmiştir. Yalnızcılık stratejisi ise bu noktadan itibaren başka yöne doğru evrilmeye başlamıştır.

Roosevelt'le beraber ABD dış politika kimliğini reel politik olarak gerçek manada kazanmaya başlamıştır (Sümer, 2008: 124). Roosevelt'in politikaları güçlü başkanı imajını ortaya çıkarmış, güçlü bir başkanda daha saldırgan bir dış politikayı ortaya çıkarmıştır. Bu da Monroe Doktrini ile dış ilişkilerde benimsenen yalnızcılık stratejisinin aşılına başladığının göstergesi olmuştur.

Amerika'nın yalnızcılık stratejisini terk etmesinde temel olarak; 7 Mayıs 1915 tarihinde bir Alman denizaltısı olan U-20'nin Lusitania gemisinin batışına sebep olması, 7 Mayıs 1941 tarihinde Japonlar tarafından Pearl Harbour saldırısının yapılması ve 11 Eylül 2001 tarihinde ikiz kulelere bir saldırı yapılmış önemli rol oynamıştır (Demir, 2011: 55). ABD dış politikasında bir asırdan daha uzun

süredir uygulanan Yalnızcılık Stratejisi, XX.yy'ın ortalarından itibaren dünya liderliğinin kapılarını ABD'ye açan bir anahtar olmuştur (Ataman & Gökcan, 2012: 202).

2. GÜÇ DENGESİ STRATEJİSİ

Dengeleme, Waltz'un tanımlandığı en basit haliyle, hegemonik olmaya yönelik girişimlerde bulunan bir güç karşısında zayıf olan tarafı desteklemek demektir. Morgenthau'ya için dengeleme, bir devletin gücü (kapasite) karşısında diğer devletin gücünü en azından diğeri ile eşit olacak şekilde daha üst bir noktaya taşıma girişimidir (Özlük, 2017: 229-230). Güç dengesi ise uluslararası ilişkilerde farklı anlamlara gelebilen bir kavramdır ve tıpkı dengeleme gibi tek bir açıklaması yoktur. Güç dengesi bazen bir denge durumunu, bazen gücün herhangi bir şekilde dağılımını, bazen kendi lehine olan güç dağılımını, bazen bir durumu tanımlamayı, bazen kendi üstünlüğü devam ettirmek amacıyla kullanılan bir kavramı, bazen de kendi yaptığı eylemlere meşruluk kazandırmak için kullanılan bir propagandayı ifade eder (Arı, 2013: 271).

ABD'nin güç dengesi stratejisi, öncelikle Avrupa kıtasında olmak üzere dünya üzerindeki güç dengelerini dikkate alarak bazen bir güç dengesi yaratarak bazen güç dengelerini üzerinde bir etki oluşturarak bazen de güç dengelerini değiştirerek dış politikadaki hedeflerine ulaşma çabasıdır (Gözen, 2018: 6). Bu stratejisi gereği uluslararası örgütlere öncülük etmiş, ittifaklar kurmuş ve uluslararası sorunlara dahil olmaya çalışmıştır.

1900'lere gelindiği zaman ABD ve Japonya, bölgesel askeri büyüme ve küresel ticaretleri ile büyük güçler arasına katılmışlardır. Japonya hayati doğal kaynaklara sahip olamadığı için avcı bir devlet iken ABD iç kaynaklarının bolluğu dolayısı ile daha rahat bir durumda olmuştur. ABD'yi diğer büyük güçlerin ihtilaflarından uzak tutmak ise güvenlik konusunda ABD'ye fayda sağlamıştır. Fakat Almanya'nın Avrupa'da ve Japonya'nın Asya'da yükselişi, ABD'nin Batı Yarımküresi'ndeki "mükemmel izolasyonunu" tehdit etmiştir (Hook & Spanier, 2013: 9). Bu tehdit karşısında ABD yalnızcılık stratejisini bir kenara bırakarak güç dengesi stratejisini uygulamaya koymuştur. 1930'lu yılların çoğunda ise ABD, Japon emperyalizmi ile Nazi Almanya'sından daha az ilgiliydi ve Japonya'yı bağımsız ya da işbirliğine karşı dengeleme kapasitesinden yoksun olduğu için ABD'nin en makul alternatifini yumuşak dengeleme kullanarak Japon yayılcı politikalarını kontrol etmek olmuştur (Saltzman, 2012: 137).

1815 yılında başlayan Avrupa uyumu 1914'de kadar Avrupalıları dengede tutmuş, Avrupalılar birbirini dengelemeye ve durdurmaya çalışırken ABD kendi rotasını çizmiş ve büyük bir güç haline gelmiştir (Doğan, 2017: 65). Birinci Dünya Savaşı, uluslararası siyasete ABD'nin müdahale olasılığını artırmış ve eski dünyada politik bir aktör olarak ortaya çıkma sürecini de başlatmıştır (Ataman & Gökcan, 2012: 206). Birinci dünya savaşından ardından ABD, savaşın kendine getirdiği ağır yük gerekçesi ile yalnızcılık stratejisine dönmek istemiş fakat dünya çapındaki politik gelişmelerden kaçınılması ABD refahına zarar vermeye başladığı için bunu gerçekleştirmek kolay olmamıştır. Birinci Dünya Savaşı ile ABD'nin uzun zamandır takip ettiği temkinli strateji ve tecrit duruşunu terk etmiş ve gerekli bir eylem planını gerçekleştirmek için daha pratik bir politikayla geri dönüşü olmayan bir politikaya geçmiştir (Özden, 2016: 221-222).

1941 yılında İkinci Dünya Savaşı'na girilmesi ile ABD için dış politikada yeni bir dönem başlamıştır. Savaşa girmesiyle birlikte ABD, küresel bir hegemon olmak için izolasyonist politikaları ikinci sıraya atmış, kendinin ve dostlarının güvenliğini sağlamaya yönelik küresel bir dış politika izlemeye başlamıştır (Ataman & Gökcan, 2012: 206). ABD dış politikası için yalnızcılık ve müdahalecilik arasında gidip gelen bir tartışma, II. Dünya Savaşı ile birlikte müdahalecilik tarafının ağır basması ile sonuçlanmıştır. Bunun sonucunda ABD, önderlik rolünü benimseyen bir tavır ortaya koymaya başlamıştır (Embel, 2004: 42). 2. Dünya savaşının ardından güç merkezi Avrupa'dan Amerika'ya geçmiştir (Gülsatar, 2006: 42).

İkinci Dünya Savaşı'nın dünyadaki güç dengesini bozarken ve bir güç merkezi olan Avrupa uluslararası siyaset sahnesinden çekilmiştir. Bunun sonucuna Dünya, ABD ve SSCB önderliğinde iki kutuplu ve ideolojilerin belirleyici bir etken olduğu bir sürece girmiştir (Ejder, 2007: 43). SSCB ve ABD arasında küresel bir hegemon güç olma mücadelesine karşı güç dengesinin yaşandığı Soğuk Savaş boyunca ABD'nin dış politikası, SSCB'yi caydırma ve çevreleme siyasetini merkezine alan ideolojik

bir hal almıştır (Ataman & Gökcan, 2012: 207). Güç dengesi stratejisi gereği ABD, soğuk savaş döneminde rakibi SSCB kadar müttefiklerini de (özellikle Japonya ve Almanya) kontrolüne alarak, kendisine kafa tutabilecek bir gücün ortaya çıkmasına da engel olmaya çalışmıştır (Aydın, 2003: 1). 1991'de SSCB'nin dağılmasının ardından ABD kendisini uluslararası siyasette tek ve belirleyici bir güç olarak görmeye başlamıştır.

Soğuk Savaş boyunca çevreleme doktrini Amerikan dış politikasında büyük bir dengeleme stratejisi ve rehberi olmuştur. Soğuk Savaş döneminde uluslararası hakimiyet üzerine iki aktör arasında bir güç mücadelesi yaşanmıştır (Özden, 2016: 222). Güç mücadelesinde, Soğuk Savaş'ta dünyayı nükleer felakete götürebilecek bir ihtimalin ortaya çıkması ise diplomasinin önemini anlaşılmasında etkili olmuştur. ABD'nin dış politikasında dengeleme stratejisinin önemini ortaya koyan Küba Krizi ise bu durumun en uç noktası olmuştur.

Yalnızlık stratejisi döneminde ev, refah, ekonomik yeterlilik vs. gibi meseleler ulusal çıkar olarak görülürken, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra ulusal çıkar, ulusal güvenlik olarak görülmüştür (Wolfers, 1952: 481-502). 1990'lı yıllarda ise uluslararası arenada meydana gelen köklü değişiklikler Soğuk Savaş döneminin iki süper gücünden birisi olan ABD'yi galibiyet psikolojisi ile birlikte askeri-stratejik, ticari-ekonomik ve bilimsel-teknik alanlarda dünyanın geri kalan ülkelerine nazaran çok ileri seviyelere taşımıştır (Özbay, 2011: 175).

Klasik güç dengesi sisteminin etkin olduğu bir zamanda sistem içerisinde öne çıkmak isteyen aktör veya aktörlerin diğer aktörler tarafından kösteklendiğine dair sayısız örnek bulmak mümkündür. İşte ABD bu sistemi irdeleyen ve bu sistem içinde adeta dengeleri bozup kendisinin baskın olduğu yeni bir denge oluşturan bir güç olarak sahneye çıkmıştır (Çakmak, 2011: 5). Daha önce dünya dengelerine meydan okuyan Almanya ve Japonya, ABD kontrolündeki güvenlik yapılarına bağlanarak ve doğal ve ekonomik zenginliklere ulaşmaları güvenceye alınarak, ABD'den bağımsız ve ABD için problem oluşturabilecek politikalar izlemelerine mâni olunmuştur (Aydın, 2003: 1-2).

3. HEGEMONYA STRATEJİSİ

Hegemonik güç olabilmek için bir devlet; askeri, ekonomik, siyasi, kurumsal ve ideolojik olarak güçlü ve istikrarlı birtakım kombinasyonlara sahip olmalıdır. Öncelikli olarak hegemonik güç, dünyadaki en güçlü orduya sahip olmalı ve içinde bulunduğu askeri ittifak sistemi diğer askeri bloklardan daha güçlü olmalıdır. İkinci olarak hegemonik güç dünyadaki en ileri teknoloji ile donatılmış gelişmiş bir ekonomik güce sahip olmalıdır. Ekonomik ilişkiler ve ticaret ortaklıkları hegemonik güç için hayati öneme sahiptir. Üçüncü olarak, hegemonik güç geniş bir yelpazede siyasi müttefiklere sahiptir ve çoğu ulus ve büyük güçle dostane ilişkiler kurar. Dördüncü olarak, müttefikleri ile birlikte hareket eden hegemonik güç, küresel siyasi ve ekonomik ilişkileri yöneten kuralların çoğunu yapar, genellikle uluslararası kurumların çoğunu da kontrol eder. Uluslararası kurumların çoğu genellikle hegemonik güç ve müttefikleri lehine hareket eder (Yazid, 2015: 71). ABD, bu tanıma karşılıyan bir devlettir.

Suzan Strange hegemonyanın küresel konumu olarak adlandırabileceğimiz dört yapısal güç unsurunu öne sürmüştür (Strange, 1987: 565):

- Güvenlik Unsuru: Diğer ülkelerin fiziki güvenliğini silahlara başvurarak tehdit edebilecek veya koruyabilecek yeteneğe sahip olmak.
- Üretim Unsuru: Malların ve hizmetlerin küresel üretim sistemini kontrol etme yeteneğine sahip olmak.
- Finans Unsuru: Uluslararası finans, kredi ve sermaye piyasasını şekillendirme yeteneğine sahip olmak.
- Bilgi Unsuru: Bilginin gelişimini, birikimini ve aktarılmasını yönlendirme yeteneğine sahip olmak.

ABD, dört unsuru da bünyesinde barındırarak dış politikasında hegemonya stratejisini ortaya koymuştur. Bu strateji, ABD'nin dünyaya açılmak ve yerleşmek adına gerçekleştirdiği stratejidir (Gözen, 2018: 6). ABD hegemonya stratejisi bağlamında mühim ve tekil özellikler gösteren bir süreç yaşamıştır. ABD'yi bu stratejiyi benimsemesinde diğer devletlerden ayıran birtakım özellikler vardır.

Bu özellikler; onun çekişmeli çıkar ortamından uzak durması, çok büyük doğal kaynaklara malik olması, teknoloji ve bilimin Avrupalı göçmenler sayesinde Amerika'ya taşınması ve böylelikle bilgi birikiminin sağlanmış olması olmuştur. Diğer devletlerin askeri herhangi bir gücü, ABD topraklarına bu süreçte ayak basmamıştır ve ABD kendi toprakları üzerinde bir savaş yaşamamıştır (Demir, 2011: 56-57).

ABD hegemonyası ve üstünlüğünü konuşmaya başladığımız tarih İkinci Dünya Savaşı birlikte başlamıştır (Doğan, 2017: 68). İkinci Dünya Savaşı'nın ardından ABD, hegemonya stratejisi gereği bir daha geri dönmeyecek şekilde dünya meselelerine ve faklı kıtalara angajman politikası uygulamaya başlamıştır. İkinci Dünya Savaşı İngiltere, Fransa, Almanya ve Japonya'nın güçlü ekonomik konumunu yıkmıştır. Fakat savaş sırasında ABD ekonomisi bu durumun tam aksine bir seyir izlemiş ve pozitif bir büyüme yaşamıştır. ABD, savaş sonrası dünya GSYH'nin yarısını kontrol etmiş ve büyük güç haline gelmiştir. ABD, İngiltere'nin oluşturduğu serbest ticaret emperyalizminden en fazla kâr elde eden ülke olmuştur (Kurtbağ, 2007: 57). ABD'nin ekonomik durumu, 1940'lardan bu yana hegemonik güç olmasını güvence altına almıştır. Güçlü bir ekonomik pozisyonu olmadan ABD'nin hegemonik bir güç olup, sahneye çıkması ve bunu sürdürmesi imkansızdır (Yazid, 2015: 72).

ABD'yi yönetenler hegemonya stratejisi gereği kendi dış politikalarını misyoncu bir anlayışla değerlendirip, bu şekilde tanıtmak istemişlerdir. Çünkü ABD'nin dış politika kültüründeki bir inanca göre, ABD özgürlük için dünyayı Nazizm'den kurtarmış, Komünizm'i yenmiş ve özgür dünyaya zaferi getirmiştir (Sümer, 2008: 132).

Hegemonya stratejisi bağlamında ABD, dünyanın birçok ülkesi ve bölgesi ile kültürel, ticari, ekonomik, siyasi ve askeri ilişkiler kurarak uluslararası sistemi şekillendirmeye çalışmıştır. Ayrıca İkinci Dünya Savaşı'nın sonrasında ABD, siyasal alanda BM sistemini kurmuş, ekonomik alanda IMF ve Dünya Bankası ile birlikte Bretton Woods sistemini oluşturmuş ve kendisini bu sistemlerin merkezine koymuştur (Özdemir, 2008: 130). Bu anlamda ABD'nin hegemonya stratejisi, sadece sahip olduğu ekonomik ve askeri gücünden değil, oluşturmuş olduğu uluslararası sistem ve uluslararası kurumların yapısından da beslenmiştir.

ABD'nin dış politikasına güç veren en büyük unsurlardan birisi, klasik dış politika yapısının dışına çıkabilmesidir. Yalnızca devletten devlete yapılan klasik dış politika, ABD için artık çok eskilerde kalmış bir dış politika metodudur (Sümer, 2008: 138). ABD'nin sahip olduğu yumuşak güç unsurları, dış politikasında hegemonya stratejisi gereği, geniş bir etki alanı oluşturmasına imkân vermektedir. ABD'nin hegemonya stratejisine uygun olarak kültürel, sosyal, ekonomik ve politik boyutlarda yapılan yumuşak güç faktörleri ile ilgili altyapı yaklaşık yirmi beş senedir geliştirilmektedir (Yılmaz, 2008). ABD'nin yumuşak gücü ise temelde üç unsuru sunmaktadır; ABD değerlerinin ve kültürünün cazibesi, ABD hegemonyasının iyi olduğu algısı ve ABD'nin güç uygulamalarının görünüşte meşruiyeti olmasıdır (Goh, 2002: 5).

Hegemonya stratejisi bağlamında ABD, dünya enerji kaynaklarının kontrol edilmesi üzerine birtakım politikalar inşa etmiştir. Yaşanan petrol krizinden ders alan ABD, 1973'ten sonra Ortadoğu bölgesinde kendisi için bir güç yapısı oluşturma düşüncesi içerisine girmiştir (Aydın, 2003: 4). ABD'nin Irak'ı işgal etmesinin temel sebeplerinden biri Irak petrolü üzerinde bir hâkimiyet kurup hegemonyasının devamı için gereken maddi temelini sağlayabilmek ve güçlendirmektir (Ataman & Gökcan, 2012: 217).

1990'lardan sonra dünya konjonktürünün değişmesi ile beraber ABD rakipsiz bir konuma gelmiştir. Soğuk savaş sonrası ABD'nin hedeflerinde büyük değişimler olmamıştır. Ancak Soğuk Savaş'ın bitişiyle kendisini apaçık tek süper güç konumunda bulan ABD, artık yalnızca günün birinde kendisine rakip olabilecek herhangi bir gücün gelişmesine mâni olmaya çalışmamış; aynı zamanda uluslararası siyasette kurduğu hegemonyanın daha da ötesine giderek uluslararası sistem üzerindeki mutlak egemenliğini kabul ettirmeye çalışmıştır (Aydın, 2003: 2).

ABD, Japonya ve Batı Avrupa'yı kendi hegemonik sistemine katmış, komünizm karşısında küresel gücünü göstermiş fakat dünyanın diğer bölgelerine karşı da kayıtsız kalmamıştır (Salık, 2017: 184). 1992 yılında, ABD'nin Savunma Bakanlığı, Savunma Planlama Rehberi'ni hazırlayarak hegemonya stratejisini ortaya koymuş ve bunu Başkan Bush'a sunmuştur. Rapora göre birinci öncelik ABD'ye hasım bir süper gücün ortaya çıkmasını önlemek olmuştur. Rapora göre hasım bir süper gücün,

yeterince kaynağa sahip dört bölgeden çıkabilecek olmasıdır. Bu bölgeler; post-Sovyet coğrafyası, Doğu Asya, Batı Avrupa ve Ortadoğu olmuştur (Özkan, 2011: 80). ABD bu konuda en belirgin olarak, 21. yy.'da Amerikan hegemonyasının devamını sağlamak amacı ile Ortadoğu'da yeni bir askeri-politik yapılanma stratejisi izlemektedir (Gülsatar, 2006: 60).

ABD, tarihinin en büyük terör saldırısına ilk kez 11 Eylül 2001'de uğramıştır. 11 Eylül 2001 tarihinde saat sabah 09.00'u gösterirken New York'ta yer alan Dünya Ticaret Merkezi'nin olduğu ikiz kulelere yönelik bir terör saldırısı meydana gelmiştir. İkiz kulelere yapılan saldırının hemen sonrasında ABD Savunma Bakanlığı'na da uçaklı bir saldırı düzenlenmiştir. Pentagon ve Dünya Ticaret Merkezi'ndeki kurtarma çalışmaları devam ederken ABD Dışişleri Bakanlığı'nın önünde de bomba ile yüklü iki araç infilak etmiştir. Washington'daki hükümet binaları bu patlama sonrasında boşaltılmıştır. Halkta korku ve öfke meydana gelmiştir. Amerikan halkı tarihinin en büyük korkularından biri ile yüzleşmiştir. 1814'te İngilizlerin Washington'u yakmasından bu zamana kadar ABD kendi toprakları üzerinde ilk defa saldırıya maruz kalmış ve hatta ilk defa tehdit edilmiştir (Chomsky, 2004: 126). ABD, tartışma götürmeyecek kadar açık olan bu olayın ardından uluslararası alanda saldırıya maruz kalmış bir ülke olarak meşru müdafaa hakkına ve buna istinaden birtakım ayrıcalıklara sahip olmuştur. ABD, saldırının yalnızca kendisine karşı yapılmadığını, bu saldırının esasında tüm özgür ve uygar toplumları hedeflediğini ileri sürmüştür (Taşkın, 2010: 45). ABD için tek kutuplu sistemde en üst seviyede güce sahip olduğu bir dönemde bu saldırı yaşanmıştır. 11 Eylül saldırısı küresel anlamda ABD'nin itibarını yıkan bir olay olmuştur.

11 Eylül 2001'de ABD'nin ekonomik ve askeri hegemonyasının iki önemli simgesine karşı gerçekleştirilen saldırılar, ABD için iç ve dış politikasında oluşacak süratli bir değişimin katalizörü olmuştur. Saldırıları sebebiyle ABD, yoğun bir korunmasızlık ve güvensizlik hissine kapılmıştır. ABD artık terörizme karşı savaş adı altında, tek taraflı ve saldırganca bir dış politika seyri izlemeye başlamıştır. 11 Eylül 2001 sonrasında ABD'nin dış politikası hem hegemonyasına karşı olan rakip güçlere mâni olma hem de tüm uluslararası düzende mutlak egemenliğini kabul ettirme amacıyla olmuştur (Ataman & Gökcan, 2012: 216-217).

11 Eylül 2001'de gerçekleşen saldırılar ABD'nin hegemonya stratejisi gereği yapacağı operasyonları meşrulaştırmada önemli bir rol oynamıştır. Bu saldırılar, ABD'nin küresel egemenlik projesini yürütebilmesi için yolunun açılmasını sağlamıştır. Yeni güvenlik stratejisi, 11 Eylül saldırısına karşı bir tepki olarak ortaya çıkmamıştır. Altyapısı daha önceleri hazırlanmış olan "dünya üzerinde farklı bölgelerde kendisine hasım olabilecek güçlerin ortaya çıkmasını engelleme" politikası sadece taktiksel anlamda değişmiştir (Aydın, 2003: 6).

Hegemonya stratejisi benimsemenin kendisi de bir dış politik kültür ortaya çıkarmıştır. Oğul Bush döneminde ABD'nin emperyal yayılmacılığı zirveye ulaşmıştır (Salık, 2017: 185). Ama yine de ABD yalnızca reel-politik üzerine kurulu hegemonyacı bir güç olarak görünmek istememiştir (Sümer, 2008: 137).

ABD'nin hegemonya stratejisi temelde iki yöntemle yürütülmektedir. Gürcistan, Ukrayna, Kırgızistan'daki devrimlerde görüldüğü gibi yumuşak gücün kullanıldığı rejim restorasyonu ve Irak'ta görüldüğü gibi sert gücün kullanıldığı ülke inşasıdır (Yılmaz, 2008).

1990'lı yıllarda ABD dış politikasında fazlaca vurgulanan demokrasi, insani müdahale, çok taraflı işbirliği ve stratejik ortaklık vb. kavramlar artık duyulmamaktadır. ABD'nin bir demokrasi olduğu doğrudur ancak hegemonya stratejisinde mücadelenin kızışması durumunda ABD'nin demokrasi ve insan haklarından taviz verebileceği ihtimali de bir gerçektir (Sümer, 2008: 137).

ABD'nin hegemonya stratejisinin nihai amacı küresel anlamda egemen güç olmaktır. Fakat ABD, küresel egemenlik stratejisi doğrultusunda durmadan bir dış düşman yaratarak ona karşı bir mücadeleye girmiş ve oluşturulan tehdit ortamında yaratılan düşmanı zayıflatmak üzerine kurulu güç politikaları inşa etmiştir (Demir, 2011: 55). Ayrıca ABD kendisinin etkin katılımının olmadığı uluslararası ilişkilerin çok daha kaotik hale geleceğini ima etmektedir. Böyle bir stratejide ABD, uluslararası arenada liderlik yapabilmek için uluslararası toplumun güvenini gün geçtikçe kaybetmektedir.

SONUÇ

Amerikan dış politikasındaki stratejilerin etkisi, başarısı sayesinde küresel ölçüğe taşınmıştır. ABD, Dünya'yı ve kendisini çok iyi analiz etmiş bir devlettir. Kapasitesini, gücünü, kabiliyetlerini, ihtiyaçlarını, ekonomisini vs. çok iyi bilmektedir. 1823 yılında James Monroe'nin kongre karşısında yaptığı konuşma aslında doğru bir analizin resmiyete dökülmesi olmuştur. Kendi ihtiyaçlarının farkında olan ABD öncelikli olarak bu ihtiyaçlar ve güvenlik kaygısı içerisinde yalnızcılık stratejisine yönelmiştir. ABD dış politikasının merkezine yalnızcılık stratejisini yerleştirirken doğru analizleri ABD'yi doğru sonuçlara ve ardından da başarıya götürmüştür.

Diğer güçlerin yükselişi ABD'nin kendi kıtasındaki mükemmel olan izolasyonunu tehdit etmeye başladığı zaman ABD dış politikasında strateji değişikliğine giderek güvenliğini sağlamaya çalışmıştır. Dış politikasında güç dengesi stratejisini benimsemek ABD için güvenliğini sağlamak konusunda zorunlu bir ihtiyaç olmuştur. Bazı dönemler içerisinde ABD yalnızcılık stratejisine dönmek istemiş fakat konjonktürel şartlar buna müsaade etmemiştir. ABD yalnızcılık stratejisi ve güç dengesi stratejisini başarı ile yürütmesi sonucu hegemonya stratejisini uygulamaya koyacak bir güce ulaşmıştır.

Hegemonya stratejisi fikri ABD'yi yönetenlerin misyonunda genellikle var olmuş bir düşüncedir. Fakat bunun fiiliyata dökülmesi ABD'nin yeterli güce ulaşması ile mümkün olmuştur. Hegemonya stratejisi bağlamında baktığımızda Amerikan dış politika yapıcıları Dünya'yı karlı bir şekilde yatırım yapılacak ve hükmedilecek bir alan olarak görmüştür. ABD'nin artan gücü karşısında ise hegemonik-stratejik bir dış politika izlemesi kaçınılmaz olmuştur.

KAYNAKÇA

- Aktan, C. C. (2008). Stratejik Yönetim ve Stratejik Planlama. <http://www.ceis.org.tr/dergiDocs/makale132.pdf>
- Arı, T. (2013). *Uluslararası İlişkiler ve Dış Politika*. 10. Baskı MKM Yayıncılık: Bursa.
- Ataman, M. Gökcan, Ö. (2012). Bush Döneminde Amerikan Dış Politikası: Bir Aşırı-Yayılmacılık Denemesi. *Akademik İncelemeler Dergisi*, 7(2): 199-229.
- Aydın, M. (2003). *Amerika Dünya'dan Ne İstiyor? ABD'nin Yeni Ulusal Güvenlik Stratejisi ve Dış Politikası*. Erişim Adresi: Stradigma.com. Erişim Tarihi:12.04.2023
- Best, A. Hanhimaki, J. M. Maiolo, J. A. Schulze, K. E. (2012). *20. Yüzyılın Uluslararası Tarihi*. çev. Taciser Ulaş Belge. Siyasal Kitabevi: Ankara.
- Chomsky, N. (2004). *11 Eylül ve Sonrası: Dünya Nereye Gidiyor?*. çev. Nuri Ersoy, Taylan Doğan, Mehmet Kara, Ali Kerem. Aram Yayıncılık: İstanbul.
- Çakmak, C. (2011). *Neden Dış Politika; Neden Amerikan Dış Politikası?*; Cenap Çakmak, Cengiz Dinç, Ahmet Öztürk (ed.), *Yakın Dönem Amerikan Dış Politikası: Teori ve Pratik*. 1. Basım. Nobel Yayınları: Eskişehir.
- Demir, S. (2011). ABD'nin Küresel Gücünün Britanya ve Osmanlı İmparatorluğu Dönemi İle Karşılaştırılması. *Stratejik Araştırmalar*, 9(17): 41-96.
- Doğan, F. (2017). *Çin'in Hegemonik Yükselişi*. 1. Baskı. Orion Kitabevi: Ankara.
- Ejder, E. (2007). *Dış Politika Aracı Olarak Tanıtım: ABD Dış Politikası ve Hollywood Örneği*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi: Ankara.
- Embel, E. (2004). *Hegemonya ve Meşruiyet Kavramları Çerçevesinde Amerikan Müdahaleciliği: Kore ve Kosova Örnekleri*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi: Ankara.
- Goh, E. (2002). Hegemonic Constraints: The Implications of September 11 For America Power. *Australian Journal of International Affairs*, 57(1): 77-97.

- Gözen, R. (2018). Uluslararası Sistemde Amerika Birleşik Devletleri. Ramazan Gözen (ed.), *Amerikan Dış Politikası*. Anadolu Üniversitesi: Açık Öğretim Fakültesi Yayınları.
- Gülsatar, M. (2006). *ABD Dış Politikasının Ortadoğu'ya Etkileri*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Beykent Üniversitesi: İstanbul.
- Gürses, E. (2002). ABD Dış Politikasında Realizm ve İdealizm. *Jeopolitik Dergisi*, (7): 47-50.
- Hook, S. & Spanier, W. (2013). *John Amerikan Dış Politikası: İkinci Dünya Savaşı'ndan Günümüze*. çev. Özge Zihnioğlu Tanırlı. İnkılap Kitabevi: İstanbul.
- Hurmi, A. B. (2010). Bush ve Obama Karşılaştırması Çerçevesinde Amerikan Dış Politika Analizi. *Alternatif Politika*, 2(1): 56-81.
- Kocakenar, M. (2015). Amerikan Dış Politikasında İdealizm Realizm İlişkisi: Çatışma Mı İşbirliği Mi. Türkiye Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi. Erişim Adresi: [https://tasam.org/Files/Icerik/File/Çatışma_mi_İşbirliği_mi_Amerikan_Dış_Politikasında_İdealizm_Realizm_İlişkisi_by_Mustafa_Kocakenar_S.docx_9194f400-8b77-4b7f-9aa3-7411ce9f0bf4_\(1\).pdf_a8eefa47-79c7-43d5-96be-997a9b805ba1.pdf](https://tasam.org/Files/Icerik/File/Çatışma_mi_İşbirliği_mi_Amerikan_Dış_Politikasında_İdealizm_Realizm_İlişkisi_by_Mustafa_Kocakenar_S.docx_9194f400-8b77-4b7f-9aa3-7411ce9f0bf4_(1).pdf_a8eefa47-79c7-43d5-96be-997a9b805ba1.pdf) Erişim Tarihi: 13.04.2023
- Kurtbağ, Ö. (2007). *Eleştirel Uluslararası İlişkiler Yaklaşımları Çerçevesinde Amerikan Dış Politikasının Analizi-Hegemonya Söylemi ve Amerikan Muhafazakâr Sağı*. Yayınlanmış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi: Ankara.
- Örmeci, O. (2017). Andre Maurois'den Amerikan Tarihi. Erişim Adresi: <http://politikaakademisi.org/2017/11/23/maurois-aragondan-amerika-rusya/> Erişim Tarihi: 13.04.2023
- Özbay, F. (2011). Rusya-ABD İlişkileri: 1991-2011. Cenap Çakmak, Cengiz Dinç, Ahmet Öztürk (ed.). *Yakın Dönem Amerikan Dış Politikası: Teori ve Pratik*. 1. Basım. Nobel Yayınları: Eskişehir.
- Özdemir, H. (2008). Uluslararası İlişkilerde Güç: Çok Boyutlu Bir Değerlendirme. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 63(3): 113-144.
- Özden, H. (2016). Amerikan Dış Politika Öncelikleri ve Eyleme Zorlayan Koşullar. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (35): 219-224.
- Özlük, E. (2017). Dengeleme mi Peşine Takılmak mı? : Dış Politika Stratejilerini Yeniden Düşünmek. *Gazi Akademik Bakış*, 10(20): 221-263.
- Özkan, B. (2011). Soğuk Savaş Sonrası Amerikan Dış Politikası. *Stratejik Araştırmalar*, 9(16): 51-91.
- Salık, N. (2017). Amerikan Dış Politikası ve Düşünürleri. *TYB Akademi*, 1(19): 182-186.
- Saltzman, I. Z. (2012). Soft Balancing as Foreign Policy: Assessing American Strategy toward Japan in the Interwar Period. *Foreign Policy*, 1(8): 131-155.
- Sander, O. (1994). *Siyasi Tarih: 1918-1994*. 6. Baskı. İmge Kitabevi: Ankara.
- Sümer, G. (2008). Amerikan Dış Politikasının Kökenleri ve Amerikan Dış Politik Kültürü. *Uluslararası İlişkiler*, 5(19): 119-144.
- Strange, S. (1987). The Persistent Myth of Lost Hegemony. *International Organization*, 41(4): 551-574.
- Taşkın, T. (2010). *11 Eylül Saldırıları Sonrası ABD Dış Politikasında Ortadoğu ve Türkiye-ABD İlişkileri*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Trakya Üniversitesi: Edirne.
- Wolfers, A. (1952). National Security as an Ambiguous Symbol. *Political Science Quarterly*, 67(4). 481-502. <http://files.janjires.webnode.cz/200000014-3cb1e3daba/Arnold%20Wolfers%20-%20National%20Security%20as%20an%20Ambiguous%20Symbol.pdf>
- Yazid M. (2015). The Theory of Hegemonic Stability, Hegemonic Power and International Political Economic Stability. *Global Journal of Political Science and Administration*, 3(6): 67-79.

Yılmaz, S. (2008). ABD Hegemonya Kurgusu. *21. Yüzyıl*. Erişim Adresi:
<http://www.21yuzyildergisi.com/assets/uploads/files/79.pdf> Erişim Tarihi:15.04.2023

EXTENDED ABSTRACT

The word strategy dates back to ancient Greek. This word emerged from the combination of the ancient Greek words "stratos" (army) and "ago" (to manage, to direct). Strategy is like a sixth sense used to find the right direction in uncertainties. Strategy is the path to be followed and the methods to be applied in line with a predetermined goal. A good foreign policy strategy functions to transform potential into kinetics and allows the most effective result to be achieved.

The USA makes a name for itself with its unique position in international politics. The most important reason for this is undoubtedly that the USA has put forward a correct foreign policy road map and has successfully implemented it. When we look at the states that are successful in foreign policy, the USA attracts attention with its success in this regard. It is a fact that the USA is a successful state in the field of foreign policy, as in many areas.

The USA has set some goals in its foreign policy and determined strategies in line with these goals. Although mistakes have been made in the USA foreign policy from time to time, the USA foreign policy as a whole has followed a successful course. These strategies enabled the USA to rise to the status of a superpower. The USA considers itself a model country with a special place when it comes to foreign policy. Through these strategies, the foreign policy of the USA has become a leading example for other foreign policy makers.

There are some strategies that lead the USA to success in the field of foreign policy. So much so that these strategies have enabled the USA to become a global hegemonic power. Thanks to its success in foreign policy, the USA has taken its place as the most important actor on the world stage. Therefore, the actors who will take their place in the global power struggle should learn a lesson from this process. In this study, this situation has been analyzed in order to adequately understand the USA's foreign policy road map. In this study consisting of three parts, the isolation strategy, balance of power strategy and hegemony strategy in US foreign policy are discussed. In this study, these strategies were examined in a limited way to give a general idea, without going into all the details.

These strategies have enabled the United States to rise to the status of a superpower. Through these strategies, the foreign policy of the United States has become a leading example for other foreign policy makers. It is also difficult to separate the US foreign policy strategies, which are discussed under three headings, with very clear lines.

1. Isolationism Strategy

The influence of strategies in American foreign policy has been brought to a global scale thanks to its success. The USA is a state that has analyzed the world and itself very well. The USA knows its capacity, power, capabilities, needs, economy, etc. very well. James Monroe's speech to Congress in 1823 was actually the formalization of a correct analysis. Being aware of its own needs, the USA has primarily turned to a strategy of isolation within these needs and security concerns. While placing the strategy of isolationism at the center of the US foreign policy, his correct analyzes led the US to the right results and subsequently to success.

2. Balance of Power Strategy

When the rise of other powers began to threaten the USA's perfect isolation on its own continent, the USA tried to ensure its security by changing its strategy in its foreign policy. Adopting a balance of power strategy in its foreign policy has become a mandatory need for the United States to ensure its security. In some periods, the USA wanted to return to the strategy of isolationism, but conjunctural conditions did not allow this. As a result of the successful execution of the isolation strategy and the balance of power strategy, the USA has reached a power to implement the hegemony strategy.

3. Hegemony Strategy

The idea of hegemony strategy is an idea that has generally existed in the mission of those who govern the USA. However, putting this into practice was only possible when the USA reached sufficient power. When we look at it in the context of hegemony strategy, American foreign policy makers saw the world as an area to be profitably invested and dominated. In the face of increasing competition all over the world and the increasing power of the USA, it has become inevitable to pursue a hegemonic-strategic foreign policy.